

Tập thơ Hoàng Cầm

Website: <http://motsach.info>

Date: 11-October-2012

Anh Đi Và Em Đi

Anh đi về phía không em

Em đi về phía dài thêm bão bùng

Anh đi sắp đến vô cùng

Em đi sắp đến cánh hồng đang rơi

Bảy mươi đứng phía ngoen cười

Tám mươi đứng khóc nẻo đời chưa khô

Trăm năm nhào quỵện hư vô

Biết đâu em vẫn lừng lơ hát buồn

Bên Kia Sông Đuống

Em ơi! Buồn làm chi
Anh đưa em về sông Đuống
Ngày xưa cát trắng phẳng lỳ
Sông Đuống trôi đi
Một dòng lấp lánh
Năm nghiêng nghiêng trong kháng chiến trường kỳ

Xanh xanh bãi mía bờ dâu
Ngô khoai biêng biếc
Đứng bên này sông sao nhớ tiếc
Sao xót xa như rụng bàn tay

Bên kia sông Đuống
Quê hương ta lúa nếp thơm đồng
Tranh Đông Hồ gà lợn nét tươi trong
Màu dân tộc sáng bừng trên giấy điệp
Quê hương ta từ ngày khủng khiếp
Giặc kéo lên ngàn ngọn lửa hung tàn

Ruộng ta khô
Nhà ta cháy
Chó ngộ một đàn
Lưỡi dài lê sắc máu

Kiệt cùng ngô thắm bờ hoang
Mẹ con đàn lợn âm dương
Chia lìa đôi ngả
Đám cưới chuột tung bùng rộn rã
Bây giờ tan tác về đâu?

Ai về bên kia sông Đuống
Cho ta gửi tấm the đen
Mấy trăm năm thấp thoáng
mộng bình yên
Những hội hè đình đám
Trên núi Thiên Thai
Trong chùa Bút Tháp
Giữa huyện Lang Tài
Gửi về may áo cho ai
Chuông chùa vắng vắng nay người ở đâu

Những nàng môi cắn chỉ quét râu
 Những cụ già phơ phơ tóc trắng
 Những em xột xoạt quần nâu
 Bây giờ đi đâu? Về đâu?
 Ai về bên kia sông Đuống
 Có nhớ từng khuôn mặt búp sen
 Những cô hàng xén răng đen
 Cười như mùa thu tỏa nắng
 Chợ Hồ, chợ Sủi người đua chen
 Bãi Tràm chỉ người dăng tơ nghẽn lối
 Những nàng dệt sợi
 Đi bán lụa màu
 Những người thợ nhuộm
 Đồng Tỉnh, Huê Cầu
 Bây giờ đi đâu? Về đâu?
 Bên kia sông Đuống
 Mẹ già nua còm côi gánh hàng rong
 Dầm miếng cau khô
 Mấy lọ phẩm hồng
 Vải thép giấy dầm hoen sương sớm
 Chợt lữ quỉ mắt xanh trùng trợn
 Khua giầy đinh đập gậy quán gầy teo
 Xi xô cướp bóc
 Tan phiên chợ nghèo
 Lá đa lác đác trước lều
 Vài ba vết máu loang chiều mùa đông
 Chưa bán được một đồng
 Mẹ già lại quẩy gánh hàng rong
 Bước cao thấp trên bờ tre hun hút
 Có con cò trắng bay vùn vụt
 Lướt ngang dòng sông Đuống về đâu?
 Mẹ ta lòng đói dạ sầu
 Đường trơn mưa lạnh mái đầu bạc phơ
 Bên kia sông Đuống
 Ta có đàn con thơ
 Ngày tranh nhau một bát cháo ngô
 Đêm lú díu chui gầm giường tránh đạn
 Lấy mẹt quây tròn
 Tưởng làm tổ ấm

Trong giấc thơ ngây tiếng súng dồn tựa sấm
Ú ớ con mê
Thon thót giặc mình
Bóng giặc dày vò những nét môi xinh
Đã có đất này chép tội
Chúng ta không biết nguôi hờn
Đêm buông xuống dòng sông Đuống
- Con là ai? - Con ở đâu về?
Hé một cánh liếp
- Con vào đây bốn phía tường che
Lửa đèn leo lét soi tình mẹ
Khuôn mặt bừng lên như dựng giăng
Ngậm ngùi tóc trắng đang thắm kể
Những chuyện muôn đời không nói năng
Đêm đi sâu quá lòng sông Đuống
Bộ đội bên sông đã trở về
Con bắt đầu xuất kích
Trại giặc bắt đầu run trong sương
Dao loé giữa chợ
Gậy lửa cuối thôn
Lúa chín vàng hoe giặc mất hồn
Ăn không ngon
Ngủ không yên
Đứng không vững
Chúng mày phát điên
Quay cuồng như xéo trên đồng lửa
Mà cánh đồng ta còn chan chứa
Bao nhiêu nắng đẹp mùa xuân
Gió đưa tiếng hát về gần
Thợ cấy đánh giặc dân quân cày bừa
Tiếng bà ru cháu buổi trưa
Chang chang nắng hạ vống đưa rầu rầu
"À ơi... cha con chết trận từ lâu
Con càng khôn lớn càng sâu mối thù"
Tiếng em cắt cỏ hôm xưa
Hiu hiu gió rét mịt mù mưa bay
"Thân ta hoen ố vì mày
Hờn ta cùng với đất này dài lâu..."
Em ơi! Đừng hát nữa! Lòng anh đau

Mẹ ơi! Đừng khóc nữa! Dạ con sầu
Cánh đồng im phăng phắc
Để con đi giết giặc
Lấy máu nó rửa thù này
Lấy súng nó cầm chắc tay
Mỗi đêm một lần mở hội
Trong lòng con chim múa hoa cười
Vì nắng sắp lên rồi
Chân trời đã tỏ
Sông Đuống cuộn cuộn trôi
Để nó cuốn phăng ra bể
Bao nhiêu đôn giặc toi bời
Bao nhiêu nước mắt
Bao nhiêu mồ hôi
Bao nhiêu bóng tối
Bao nhiêu nỗi đời
Bao giờ về bên kia sông Đuống
Anh lại tìm em
Em mặc yếm thắm
Em thắt lụa hồng
Em đi trẩy hội non sông
Cười mê ánh sáng muôn lòng xuân xanh.
-- Việt Bắc, tháng 4, 1948

Cây Tam Cúc

Cổ bài tam cúc mép cong cong
Rút trộm rom nhà đi trái ổ
Chị gọi đôi cây!
Trầu cay má đỏ
Kết xe hồng đưa chị đến quê em

Nghé cây bài tìm hơi tóc ấm
Em đừng lớn nữa chị đừng đi
Tướng sĩ đỏ đen chui sắp ngựa
Ổ rom thơm đọng tuổi đương thì

Đứa được
Chinh truyền xứng xoảng
Đứa thua
Đáo gỡ ngoài thêm
Em đi đêm tướng điều, sĩ đỏ
Đổi xe hồng đưa chị đến quê em

Năm sau giặc già
Quan Đốc đồng áo đen, nẹp đỏ
Thả tịnh vàng cưới chị
Võng mây trôi
Em đứng nhìn theo, em gọi đôi.

Chị Em Xanh

Chị đi một chuyến chơi xanh cỏ
Quay bánh linh xa miết triệu vòng
Nhặt sợi vô cùng thêu áo gối
Mau về mừng cưới
(nhớ Em không?)

Đón Chị hôn chênh
Lệch bóng đêm
Chân không diu dặt cánh tay mềm
Tóc buông đổ thác về vô tận
Bát ngát mùa
Đương độ tuổi Em

Vậy thì Em ngắt quãng tân hôn
Theo Chị lừa mưa đuổi nắng buồn
Hai đứa lung linh lơ lửng áo
Thuyền trăng dềnh sã cánh cô đơn

Chị vỡ pha lê. Bùn vấy tay
Hồn trong Em chúc Chị chiều say
Là Em cưới Chị xanh thêm thiệp
Sinh một đàn con
Mây trắng bay.

Chuyện Trăm Năm

Tặng Trịnh Công Sơn

Anh đứng đây là đâu

Em cười như lá mỏng

Khép cửa vào chiêm bao

Anh đứng đây là đâu

Em nói như gió nghẹn

Chiều nghiêng mây Thị Mầu

Anh đứng đây là đâu

Em nhìn như mưa trắng

Năm năm bay ngang đầu

Anh đứng đây là em.

Sài Gòn, 1985

Cỏ Bồng Thi

Chị đưa em đến bến này

Cheo leo mỏm đá

Trước vực

Sau khe

Thòng lọng tơ gì quấn gót

Tua khăn buông còn buộc búp hoa lan

Ừ ừ gió thổi

Em vọng ai đâu mà hóa đá

Không trói mà không đi

Không canh gà

Không thu không

Mắt không mở

Đùng khép

Kìa dây muốn đại kín em rồi

Lắc đầu hoa tím rụng

Ngó rừng xanh em hỏi ngọn nguồn

Biết rồi

Thôi

nghe hoa tím hát

Ngày mười bảy tuổi

Chót chơi đố cỏ bồng thi

Cỏ bồng thi phải cheo leo mỏm đá

Ừ ừ gió thổi

Không canh gà

Không thu không

Đếm Giờ

May cho Em tấm áo sồi non
Làng không mở hội
Cất cho Em hương quế nước trầm
Thăm đường má răn
Chim vàng phải tên dưới bụng
Giận mình bay quá cao
Bướm ngũ sắc rã rời tay trẻ xé
Trách mình quá lộng nắng tàn xuân
Trốn tiếng Chị cười
Nấp mắt Em trông
Trèo ngọn núi Neo đá chồm tai mèo
Mát chân rời rợi
Đùng ví thân Em hạt gạo tám xoan
Đùng vẽ hình Em hoa đào hoa lý
Đùng hát tình Em sóng vỗ mưa về
Đùng tạc mặt Em lệch mái thùy cung
Đợi sau khi Em qua đời
Sẻ đồng thành phượng núi
Cây đa đường xứ
Lớn lên ai hay
Vẫn con gió cũ
Bao nhiêu chiều vụn đá
Mắt nắng thay mùa mở lộc non

Đêm Liên Hoan

Anh ơi ! Đêm nay đầu người nhấp nhô như ngọn sóng
 Đang trào lên sức sống muôn đời
 Niềm vui bát ngát trăng soi
 Mảnh trăng úa máu chân trời Việt Nam
 Đêm Liên Hoan! Trời ơi, đêm Liên Hoan!
 Đầu người nhấp nhô như sóng bể ngang tàng
 Ta muốn thét như vỡ toang lồng ngực
 Vì say sưa tinh thần thiết Việt Chính Đoàn
 - Anh từ phương nào lại?
 - Tôi từ đất dấy lên
 Anh có nghe ngọn thủy triều Đông Hải
 Đang hờn ghen cùng thúc máu triều miền
 Thúc máu không tên dội tràn bốn nẻo
 Cỏ không gầy, cây không già, hoa không héo
 Ngàn năm đất nước vững bền
 - Anh từ phương nào lại?
 - Tôi từ đất dấy lên
 Chúng ta cùng một mẹ hiền
 Lúa thơm bầu sữa bông mềm áo tơ
 Chúng ta chung một mối thù
 Gươm tung uất hận đạn vù đặng cay
 - Anh đi từ đâu đến đó?
 - Tôi đi giết giặc đây
 Đêm nay gặp bạn cùng nhau chén
 Máu giặc đang nồng ta phải say
 Đây ruộng đồng Trung Nam
 Kia núi rừng Việt Bắc
 Cỏ cây đang cắm hờn như vừng lên đuối giặc
 Tôi với anh gặp nhau trong ngày hội Liên Hoan
 Tay bắt tay, mừng trên giải đất Việt Nam
 - Gia đình anh ở đâu?
 - Mẹ hiền tôi đã khuất
 Nhưng trước khi nhắm mắt
 Mẹ mừng cho đàn con
 Máu tôi mai sẽ chảy
 Trôi phăng hết kiếp ngựa trâu
 Xương tôi, tôi bắt nên cầu

Cho đàn con bước lên lầu Tự Do!
- Anh giết bao nhiêu giặc mà mắt anh long lanh?
- Mời anh lên rừng xanh
Hỏi những cành lá biếc
Rừng âm u đang tung bùng mở tiệc
Bằng thịt, xương và máu của quân thù
- Trong tiểu đội anh, những ai còn ai mất?
- Không, không ai còn ai mất
Ai cũng chết mà thôi!
Kẻ trước người sau lao vào giặc
Giữ vững ngàn thu một giống nòi
Dù cho thịt nát xương phơi
Cái còn vĩnh viễn là người Việt Nam!
Đêm Liên Hoan, trời ôi, đêm Liên Hoan!
Đầu người nhấp nhô như sóng vỗ ngang tàng
Ta muốn thét cho vỡ toang lồng ngực
Vì say sưa tinh thần thiết Việt Chính Đoàn
Người bạn mến thương ơi!
Nắm chặt lấy tay tôi
- Kia, sao anh lại khóc?
- Tôi quá mừng anh đó thôi!
Lần thứ nhất trên đời
Tôi quay cuồng nhảy múa
Giặc kia ơi! Không bao giờ còn nữa
Ta đếm từng ngày
Ta trông từng phút, ta đợi từng giây
Lửa hờn nghi ngút chờ người đêm nay
Chờ người đến đây
Ta bầm, ta giết!
Giặc kia phải chết
Núi đồng phơi thây
Anh đi hỏi núi
Anh về hỏi cây
Anh hỏi biển rộng
Anh hỏi sông dài
Anh hỏi ngô non
Anh hỏi lúa bé
Anh đi hỏi già, về nhà hỏi trẻ
Rằng ta là Việt Chính Đoàn
Đêm nay say tiệc liên hoan
Ngày mai xé xác moi gan quân thù!

Tiệc liên hoan lại tung bùng hiển hiện
Giữa đoàn quân bách chiến
Đổ về thủ đô như nước vỡ bờ!
Từ mũi Cà Mau cho đến biên giới Lạng
Từ nắng sớm Sơn La cho đến mưa chiều Vạn Tượng!
Muôn đội đội hùng binh phát phối cờ bay
Đoàn quân bách chiến đi suốt đêm ngày
- Mẹ ơi! Con đã về đây!
Chị hiền từ tốn đưa tay đón mừng...
... Anh ơi! Anh tỉnh lại
Nước mắt tôi rung rung
Hình như tôi đã mơ màng
Phải rồi, anh Việt Chính Đoàn
Đêm nay say tiệc Liên Hoan
Ngày mai xé xác moi gan quân thù
Bao giờ thu lại tới thu
Liên Hoan bùng nổ bốn mùa Non Sông!

Đêm Thỏ

Cúi lạy mẹ con trở về Kinh Bắc
Chiều xưa giẻ quạt voi lông
Thân cau cụt vẩy đuôi mèo trắng mốc
Chuồn chuồn khiêng nắng sang sông
Đê mười tám khúc Văn Giang
Chuông Bách môn đổ xô gò má
Mây thành thổi lửa
Nẻo Đông Triều khép mở gió kỳ lân
Chớp rạch dáng tiên vén xiêm xoa ngủ
Thoắt chìm
Gấu đẩy đá Thiên thai
Đi đâu
Tràng mày xéch vòng cung
Bắn nát chiều mai ráng đỏ
Châu chấu ma vòn cổ yếm xây
Không gặp người quen
Hờ
Ngõ cũ
Đêm xuống
Làm lầu hoang
Trò chuyện gì ai đâu
Mồ tháng giêng mưa sũng
Đằm ca dao sáo diều chiều lịm tím lung trâu
Bưởi Nga My sao Mẹ bắt đèo bông

Em Bé Lên 6 Tuổi

Đi tuột vào trong Nam.
Từ khi lọt lòng mẹ
Ăn sữa, ngủ giường êm,
Áo hoa lót áo mềm.
Nào biết mình sung sướng.
Ngọn sóng đang trào lên
Ai nghĩ thân bèo bọt;
Nhưng người với con người
Vẫn sẵn lòng thương xót.
Có cụ già đói khổ
Lập cập đi mò cua:
Bố mẹ nó không còn,
Đứa trẻ này gầy còm,
Bổng thương tình côی cút;
Cụ nhường cho miếng cơm.
Chân tay như cái que,
Bụng phình lại ngẩng cổ,
Mắt tròn đỏ hoe hoe
Đo nhìn đời bỡ ngỡ:
“Lạy bà xin bát cháo
Cháu miếng cơm, thầy ơi!”

II
Có một chị cán bộ
Đang phát động thôn ngoài,
Chợt nhìn ra phía ngõ
Nghe tiếng kêu lạc loài
Chị rùng mình nhớ lại
Năm đói kém từ lâu
Chị mới năm tuổi đầu
Liếm lá khoai giữa chợ.
Chạy vùng ra phía ngõ
Dắt em bé vào nhà,
Nắm cơm dành chiều qua
Bẻ cho em một nửa.
Chị bần cố nông cốt cán
Ứa nước mắt quay đi:
- “Nó là con địa chủ

Bé bỏng đã biết gì;
Hôm em cho bát cháo,
Chịu ba ngày hỏi truy”.
Chị đội bỗng lùi lại
Nhìn đứa bé mồ côi
Cố tìm vết thù địch.
Chỉ thấy một con người.
Em bé đã ăn no
Nằm lăn ra đất ngủ;
Chị nghĩ: “sau lấy chồng
Sinh con bỏng bú sữa”.

III

Chị phải đình công tác
Vì câu chuyện trên kia.
Buồng tối lạnh đêm khuya
Thắp đèn lên kiểm thảo.
Do cái lưới không xương
Nên nhiều đường lắt léo;
Do con mắt bé téo
Chẳng nhìn xa chân trời;
Do bộ óc chây lười
Chỉ một màu sắt rỉ,
Đã lâu nằm ngủ kĩ
Trên trang sách im lìm;
Do mấy con người máy
Đầy gân, thiếu trái tim!

IV

Nào “liên quan phản động”
“Mất cảnh giác lập trường”.
Mấy đêm khóc ròng rã
Ngọn đèn soi tù mù,
Lòng vụn lòng câu hỏi:
“Sao thương con kẻ thù?
Giá ghét được đứa bé
Lòng thành thoi bao nhiêu!”

Em Bé Lên Sáu

Em bé lên sáu tuổi
Lủi thủi tìm miếng ăn
Bố: cường hào nợ máu
Mẹ bỏ con lay lắt
Đi tuột vào trong Nam

I.
Từ khi lọt lòng mẹ
Ăn sữa, ngủ giường êm
Áo hoa lót áo mềm
Nào biết mình sung sướng
Ngọn sóng đang trào lên
Ai nghĩ thân bèo bọt
Nhưng người với con người
Vẫn sẵn lòng thương xót

Có cụ già đói khổ
Lập cập đi mò cua;
Bố mẹ nó không còn
Đứa trẻ nay gầy còm
Bỗng thương tình côi cút
Cụ nhường cho miếng cơm

Chân tay như cái que
Bụng phình lại ngẩng cổ
Mắt tròn đỏ hoe hoe
Đo nhìn đời bỡ ngỡ :
"Lạy bà xin bát cháo
Cháu miếng cơm, thầy ơi!"

II
Có một chị cán bộ
Đang phát động thôn ngoài
Chợt nhìn ra phía ngõ
Nghe tiếng kêu lạc loài.

Chị rùng mình nhớ lại
Năm đói kém từ lâu
Chị mới năm tuổi đầu
Liếm lá khoai giữa chợ

Chạy vùng ra phía ngõ
Dắt em bé vào nhà
Nắm cơm dành chiều qua
Bẻ cho em một nửa.

Chị bần cố nông cốt cán
Ưa nước mắt quay đi:
"Nó là con địa-chủ
Bé bỏng đã biết gì
Hôm em cho bát cháo
Chịu ba ngày hỏi truy"

Chị đội bông lúi lại
Nhìn đũa bé mờ côi
Cố tìm vết thù địch
Chỉ thấy một con người

Em bé đã ăn no
Nằm lăn ra đất ngủ
Chị nghĩ: "sau lấy chồng
Sinh con hồng bụi sữa".

III

Chị phải đình công tác
Vi câu chuyện trên kia
Buồng tối lạnh đêm khuya
Thắp đèn lên kiểm thảo

Do cái lưới không xương
Nên nhiều đường lắt léo
Do con mắt bé tẻo
Chẳng nhìn xa chân trời
Do bộ óc chây lười
Chỉ một màu sắt rỉ,
Đã lâu năm ngủ kỹ
Trên trang sách im lìm
Do mấy con người máy
Đầy gân thiếu trái tim

IV

Nào "liên quan phản động"
"Mất cảnh giác lập trường"
Mấy đêm khóc ròng rã
Ngọn đèn soi tù mù

Lòng vắn lòng câu hỏi:
"Sao thương con kẻ thù?
Giá ghét được đứa bé
Lòng thành thoi bao nhiêu!"

Gọi Đôi

Cùng Em ngựa mặt lên xanh
Lá thông kim tỏa đôi mình ươm gai
Tê tê ngực nở bồi hồi
Gió thơm tóc cuốn nắng cười Em chi
Dưới kia sông chẳng quay đi
Mười hai tuổi cũ biết gì Chị ơi
Một con bướm lửa đậu môi
Hai nhành hoa lửa chia đôi tay cầm
Ba tầng mây lửa trầm ngâm
Bốn con chim lửa đậu nhâm cỏ hoang
Trời quê Em vẫn thênh thang
Chiều mê bến lịm bàng hoàng chớp đông.
Em cầm lấy cỏi mưa nhưng
Miên mang tơ óng xuôi vùng khe sâu
Em ngồi đâu Chị đứng đâu
Bống dung hai đứa hai đầu hư không
Em cầm được cỏi mưa nhưng
Mờ chênh gối Chị đôi dòng vu vơ
Em chìm chưa? Chị nổi chưa?
Bống dung hai đứa hai bờ tháng năm
Đêm qua hỏi có trăng rằm
Đêm nay ai biết nơi rằm trăng thu
Em mê ru Chị mộng du
Đêm qua tàn lại thêm ngờ đêm mai
Áp môi bống cỏi mưa dài
Khát thêm từng trận khát hoài tuổi xưa
Em về chưa? Chị đến chưa?
Bống dung hai đứa khóc mờ đêm trăng
Chị đây có phải Em chẳng
Em đâu có thật Em rằng Chị không
Xiết tay kết một vô cùng
Lời tay lại vẫn đôi dòng lửng lơ
Song song có gặp bao giờ
Hai dòng lệ chảy, hai bờ sông trôi

Mưa nhưng áp má bồi hồi
Nghe khô từng sợi mưa dài lặng im
Em không nổi, Chị không chìm
Chị tung gió tím, Em tìm sang xuân
Nằm trong mắt bão tuyết trần
Mưa nhưng tung cánh trắng ngần ...
Em bay ...

Hình Rêu Bóng Nhớ

(Gửi người vợ đã xa quê hương
Cả Thái Bình Dương là giọt lệ
Một người đi biệt một hành tinh)

Em mất quê rồi, anh mất em
Vừa khi tóc trắng rụng bên thềm
Hôm nao chợt thấy làn rêu lạ
Im đẫm hình em vách lảng giếng

Lưới nhện giăng tơ bờ kỷ niệm
Tấm voan che nửa mặt phù du
Chiều chiều anh đứng nhìn rêu đá
Thương vóc em gầy xiêu dốc mưa

Nhện bỗng đi đâu quá nửa ngày
Gió cuồng si quét mạng tơ bay
Hình em chuyển dáng rêu di động
Em đã thành ra một gốc cây

Anh cứ ôm cây đứng đợi chờ
Gió hoà mưa thuận quán rêu tơ
Chờ em óng ả xôn xao hiện
Gỡ mạng che thân lưới nhện hờ

Bảy sắc mưa chìm đợi bão tan
Bao giờ rêu xoá ngấn thời gian
Gò cao má ửng đùa thiên mệnh
Em có về không? - Hời tiếng vang!

Hội Yếm Bay

Huyền Sử

Yếm hãm xuân tình em hé đôi
Ngồi bên Liễu Hạnh nhếch môi cười
Em phải quỳ run xe tóc lạnh
Từ nay giải yếm cấm buồng lời
Buồn pha lê thiên hư đổ vỡ
Trời phạt may ra hiểu lẽ người
Chị Liễu liễu ném tan chén ngọc
Mù xanh thủng đáy chứa tiên rơi
Còn em đày xuống làm thi nữ
Tay trói chân cùm chột biết vui
Bỗng có đêm vàng yêu mãi miết
Biết đâu là đất nhớ đâu trời
Tinh mơ chột thấy trần như lá
Ngọc chớp toàn thân những mắt người
Vội tìm chiếc yếm vua cha dặn
Định dấu bầu men lánh nẻo xa
Ngất núi ô kia anh võ nhíp
Bay cờ triệu yếm ríu ran ca
Ngũ sắc chen nhau cầu lễ hội
Nuột nà cởi bỏ áo hoa khôi
Em không buộc thắt lưng thon nữa
Thả búp tròn căng nuột ấy... ơi!
Nguồn sống tuôn thơm nhựa ứa đầy
Một chiều khổ cực bốn chiều say
Đã phanh yếm mỏng thì quăng hết
Những nếp xiêm hờ giả bộ ngây
Hương ngát em lồng kín cõi anh
Yếm đào trút lại phía vô linh
Đung đưa gác lửng nghênh xuân ấy
Đôi núm hồng em nở hết mình.

Lá Diêu Bông

Váy Đính Bông buông chùng cửa võng
Chị thần thơ đi tìm
Đồng chiều
Cuống rạ
Chị bảo
Đưa nào tìm được Lá Diêu bông
Từ nay ta gọi là chồng
Hai ngày Em tìm thấy Lá
Chị chau mày
Đâu phải Lá Diêu bông
Mùa đông sau Em tìm thấy Lá
Chị lắc đầu
trông nắng vãn bên sông
Ngày cưới Chị
Em tìm thấy Lá
Chị cười xe chỉ ấm tròn kim
Chị ba con
Em tìm thấy Lá
Xòe tay phủ mặt Chị không nhìn
Từ thuở ấy
Em cầm chiếc Lá
đi đầu non cuối bể
Gió quê vi vút gọi
Diêu bông hời...
... ới Diêu bông...!
- Rét 1959 -

Linh Hương

(Khấn hương hồn vợ Lê Hoàng Yùm)

Đã hắt em về xa mê tâm linh
Sao còn đứng nghiêng khói thiêng vươn mình
Đã hắt em lên thượng tầng khinh thanh
Sao còn rung rung cỏ mồi bình minh

Đã hắt em bay cõi im vô cực
Sao còn mưa mau quất đầu lá cành
Ôm hết phiên canh tổng kho nhân tình
Sao còn nhập siêu nhiều chiêm bao anh

Anh vâng ý em vâng mệnh Đào Hồng
Cười người kể em hồi môn nắng đông
Xoa nhanh quầng thâm
nhặt thềm sợi tóc

Từ đêm tân hôn ghi âm cười khóc
Ghi nét mày chau ghi sắc môi nồng
Băng gắn mặt gấu băng dài mặt ong
Một thời yêu anh...

một thời...
chân không.

- 1995 -

Mong Mọi

Em về chia hết trầu cau
Anh đi chia nửa câu đầu cho ai
Là câu thua với đất trời
Nhờ ơn bác mẹ thành đôi từ ngày
Em về bác mẹ vui ngay
Anh đi làng xóm nhớ ngây dạ buồn

Em về trái rạ êm đường
Anh đi manh áo phố phường bụi pha
Em về én thức canh ba
Anh đi lưới nhện nhập nhoà theo đi

Em về chữ phận yên vì
Chữ duyên anh xé
chữ nghi em vương
Ước sao dầu nát đoạn đường
Anh đi bão táp phải nhường heo may
Thoảng hơi sương lạnh má gầy
Duyên em quyết tái sinh ngày... còn không...

Một Lời Quan Họ

Có mấy dòng sông vòng chảy ngược
Mà em xuôi mãi xuống Tào Khê
Đến đâu là cõi không đầy ải
Đôi mảnh hồn ngây lạc lối về
Cứ đuổi tìm nhau
nhầu bến tạnh
Đắm dòng sông vắng
lặng luồng mê
Em buồn ngủ lắm
Anh còn thức
Tìm mắt em thăm nhớ chưa về
Thôi đợi sang chiều sương rủ khói
Lơ thơ che mặt thẹn sông Cầu
Một lời quan họ bay lên dốc
Anh chớ dìm em đêm nén đau.

Một Mình

Dường như cánh gió không bay
Lời ca không hát, rượu đầy không men
Dường như nhớ lại không quen
Một mình tôi... một mình em... lạ thường
Dường như trăng chếch bên giường
Tiếng gà tiễn biệt đêm trường lặng im.

(1942)

Nén Linh Hương

Đã hắt em về xa mê tâm linh
Sao còn đứng nghiêng khói thiêng vờn mình
Đã hắt em lên thượng tầng khinh thanh
Sao còn rung rung cỏ mỗ bình minh
Đã hắt em bay cõi im vô cực
Sao còn mưa mau quất đầu lá cành
Em hết phiên canh tổng kho thế tình
Sao còn nhập siêu nhiều chiêm bao anh
Anh vâng ý em vâng mệnh đào hồng
Cười người kể em hồi môn nắng đông
Xóa nhanh quầng thâm nhạt thắm sợi tóc
Từ hôm em đi ghi âm cười khóc
Ghi nét mày chau ghi sắc môi hồng
Băng ngăn mặt gấu băng dài mặt ong
Một thời yêu anh một thời như không

Nếu Anh Còn Trẻ

Nếu anh còn trẻ như năm ấy
Quyết đón em về sống với anh
Những khoảng chiều buồn phơ phất lại
Anh đàn em hát níu xuân xanh
Nhưng thuyền em buộc sai duyên phận
Anh lụy đời quên bến khói sương
Năm tháng... năm cung mờ cách biệt
Bao giờ em hết nợ Tầm dương?
Nếu có ngày mai anh trở gót
Quay về lãng đãng bến sông xa
Thì em còn đây hay đâu mất?
Cuối xóm buồn teo một tiếng gà..."

Ngã Ba Sông

Mắt em đi suốt vòng thân phận
Chỉ được quay về lúc lệ rơi.
Hồn em thả hết nguồn thi tứ
Chỉ được bùng lên lúc miệng cười.
Thị ngã ba sông... Ba hướng thuyền.
Hướng nào khôn, dại, hướng nào điên?
Liệu còn một hướng ta bơi đứng.
Vót cánh mai vàng xập sóng đen.
Vừa khi vuốt tóc nhìn chênh bến.
Chợt thấy dài xanh ngắt nước mây.
Hoa khô xây bậc cho thêm ngọc.
Một phím đàn đôi bốn cánh bay.
Ngự đỉnh dài ánh nguyệt xuyên xanh.
Đón chào nữ chúa khóc vô thanh.
Hỏi thăm ai nấc rung hoàn vũ?
Ba ngã sông cùng đáp: chính anh!

-- 1994

Nguyên Hình Ảo Vọng

Khi lửa khói tàn đêm
Giòng sông êm ái
Tôi lại gặp em
Tuởng thánng năm dài chững lại
Em vẫn thế...
Thon cây mềm trái
Tóc hong chiều còn óng tuổi mơ xanh
Sao mắt em cứ nhìn mơ mãi
Về một phương trời...
Có phải đây phương anh?
Có phải sắc đời miên man hồng chúm liễu màn
Hay thời gian cũng đa tình đến thế?
Không muốn trôi trên mặt em diễm lệ
Vun vút quay vòng...
Em vẫn đợi...
Nguyên trình
Rồi một phương trời...?
Có phải đây phương anh?
Tôi huyễn tưởng hay em là ảo tưởng
Tôi vơ vào hoa? Hay em liệng xuống?
Để sớm nay em trao cánh thiệp hồng
Vâng. Đêm rằm... Anh!
... Mình... Dự cưới em không?

Nhận Lỗi

Dây điều nghìn thước
Anh đòi em bay đỉnh Thái Sơn
Em không vượt quá vòng định ước
Anh buồn đau
Anh giận hờn
Anh gọi em tên phản bội

Anh ơi!
Nhìn lại dây chỉ rối
Anh tặng em
Vào nửa đêm nồng nỗi yếu mềm
Gió ngoài cửa cười em ngậy dại

Vâng, em xin nhận lỗi
Đã phũ phàng anh
Em gắng xin đêm nay nói lại
Trăng bây giờ
Còn đúng của anh chăng?

Nỗi Niềm Hai Phía Buồn Vui

Nỗi niềm hai phía buồn vui
Nay xin thừa lại với người đã xa
Em giờ lạc giữa Quan Âm
Lời kinh em tụng sóng ngầm biển khơi
Mở đêm vỡ toác giọng cười
Sư thầy gặng hỏi: - Em chơi địa đàng

Anh giờ nhớ cứ lan man
Rằng ơi rằng hỡi rằng đang thế rồi
Chùa Trăm Gian gió mê toi
Yên chồng ấm vợ, sao người chưa sinh

Em giờ tháng chín còn trinh
Tháng mười đã bế trai sinh đầu lòng
Tháng một xuống tóc chùa Trong
Tháng chạp hoa hậu Thăng Long mặn mà

Đang vui nghĩ lại xót xa
Thuở xưa bóng xế trăng tà đó chăng?
Anh giờ như tới cung giăng
Thấy Đường Tăng cưới Sa Tăng lâu rồi

Bỗng dung lơ lửng giữa trời
Một người thơ khép một thời ca lâu
Anh nay trắng tóc dài râu
Vẫn chơi đảo lỗ đá cầu buổi non

Em nay càng khát nụ hôn
Riêng vui em có, riêng buồn anh không
Hai ta lạc mãi nhau cùng...

Nước Sông Thương

Em vắt quả cam vàng đầu ngọn sông Thương
Mắt tròn cối xay
Chẳng bao giờ ngủ trước sao mai
Ngày chị bảo em quên
Tranh tố nữ long hồ gián nhấm
Mất chân đi
Má đội tổ tò vò
Cuốn chiếu xa rồi
Thơ thần vách chiêm bao
Ngày chị bảo em quên
Con bạc má lại về cành chanh
Thương em hay giận em chả biết
Ngày chị bảo em quên
Tắm sông Thương không mát
Lên ngọn Kỳ Cùng vực nước rửa chân
Không mát
Về đuôi mắt xua nước suối Cam Lộ
Không mát
Ngày Chị bảo Em quên
Em tơ tưởng sao bắt Em đừng nhớ
Tha cho Em
Tha Em
"Sông Thương nước chảy đời dòng..."

Qua Vườn Ổi

Em mười hai tuổi tìm theo Chị
Qua cầu bà Sấm, bến cô Mưa
Đi...
ngày tháng lụi
tìm không thấy
Giải yếm lòng trai mãi phất cờ
Cách nhau ba bước vào vườn ổi
Chị xoạc cành ngang
Em gốc cây
- Xin chị một quả chín!
- Quả chín..
quá tầm tay
- Xin chị một quả ương
- Quả ương
chim khoét thủng
Lẻo đẻo Em đi vườn mai sau
Cúi nhặt chiều mưa dầm quả rụng.

Tắm Đêm

Em gánh gạo về dinh phú hộ
Nứt vai thành sẹo lá lan đao
Em chở nửa sang bờ duyên phận
Tay đóng bè chân xuôi thác ghềnh
Tuổi đã rách vá gì cho kịp
Da mỡ đông tuốt sẹo ngang thân
Tung tóe dội gàu trắng nước giếng
Mát lửa kẻ tóc
Còn bủn rủn sẹo ngang sẹo dọc
Vắt áo nghe thầm tiếng vải kêu
Dòng dây vục mãi đêm hồ tinh
Ấp vú mình trần con để trụi
Cành tre trải áo nép thân hình
Phấn mùa trắng thoa mờ sẹo tuổi
Ai rình em
Ai ngó em
Chợt rùng mình níu đêm đồng lửa
Gai đâm xiên mười ngón ân tình

Thêm

Tình cờ đâu triệu triệu năm
Bỗng nằm
bỗng thắm
bỗng chằm hai thân
Bỗng âm dương toát mình trần
Để sinh chi chít mắt ngần chớp mi
Để thành Em của huyền vi
Âm vang khối sét càn si khuấy trời:
Vỡ mây nắng lầy mưa rơi
Vỡ em buông tóc trôi dài trăm năm
Vỡ anh bùng tiếng kêu thẳm
Vòng mê nũng gối nguyệt cầm gọi đôi
Khát hôm mai cháy không nguôi
Nuột nà răng cắn tím môi nòi tình
Đùng lên tiếng
gợn anh linh
Suối mê động cửa khép mình thương sao
Ôm anh suốt đợt sóng trào
Vẫn thêm nghén nghẹn cồn cào của chua.

1992

Theo Đuổi

Em ơi thử đếm mấy giêng hai
Đêm hội Lim về đề quai rảo bước
Đuổi tà lụa nhạt
ánh trăng đầm thấm đường sương
Ấy bởi thương em vườn khô bỏ ngõ
Gió vào ra buổi trụi hồng thui
Ấy bởi thương em mái nhà um cỏ
Chim vào ra vách đứng cột ngòi
Em về đồng chiêm đất rạn chân chim
Em đi mưa ngâu nước ngập đôi chè
Hồ nghe đêm hội ới a
Lại xót mắt em mi trường khép bóng
Lòng tay êm mát rừng tơ xa
Lại xót tay anh đêm trường ru võng
Rừng chân mây chưa động sấm quê nhà
Chân em dài đi không biết mỏi
Má em hồng lại nổi
đồng mùa nước lụt mệnh mông
Lung thon thon cảm sào em đợi
Đào giếng sâu rồi
Đùng lấp vôi đầu xanh
Lúng liếng ơi chớ động mảnh thưa
Chìa vôi quệt gió hững hờ
Bờ ao sáo tắm bao giờ hở em.